

T.C.
RECEP TAYYIP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

LİSANSÜSTÜ TEZ SAVUNMASI

SU ÜRÜNLERİ ANABİLİM DALI

TEZ BAŞLIĞI : Rize Sarayköy Plajında Deniz Çöplerinin
Değerlendirilmesi

SUNAN :Furkan KARACAN

DANIŞMAN :Yrd. Doç. Dr. Ülgen AYTAN

SAVUNMA

TARİHİ : 18 Aralık 2017

SAATİ : 10:00

YERİ : Su Ürünleri Fakültesi, Prof. Dr. Osman
BEYAZOĞLU Konferans Salonu

ÖZET

Rize Sarayköy Plajında Haziran 2016-Mart 2017 tarihleri arasında OSPAR plaj çöpü izleme kılavuzu takip edilerek çöplerin tipleri, sayıca ve ağırlıkça miktarları, olası kaynakları, meteorolojik durum ile ilişkisi ve plajın kirlilik durumu değerlendirilmiştir. Çalışma süresince toplam 17015 adet ve 168.9 kg ağırlıkta 84 farklı çöp tespit edilmiştir. Plajda çöp yoğunluğu 1,22-4,17adet.m⁻² ve 11,78-37,47 gr.m⁻² arasında değişmiştir. Plastik/polistirenler plaj çöplerinin % 89'unu oluşturmuştur. En sık rastlanılan ilk üç çöp, köpük sünger (%17), 2,5-50 cm boyutlu plastik/polistiren parçalar (%15) ve kapaklar (%10) olmuştur. Kullanım alanlarına göre, tanımlanamayan çöpler (% 24,6), içecek (%21,2) ve yiyecek (%18,6) sektörü ilk üç sırayı almıştır. Nehir deşarjı (%21), kıyı doldurma/boşaltım (%20) ve balıkçılık (%18) plaj çöpünün başlıca kaynakları olmuştur. Yabancı kökenli çöpler toplam çöplerin %0,2'sini teşkil etmiştir. İlkbahar ve yaz dönemlerinde plastik/polistiren çöplerin üzerinde Mollusca, Arthropoda ve Bryozoa subesine ait birey ve kolonilere rastlanılmıştır. Rüzgârlarla ve akıntılarla kaynağından uzak bölgelere taşınarak mikro- ve nanoplastiklere ayrılan plastik/polistiren çöplerin, Karadeniz ekosistemi için büyük tehdit oluşturdukları düşünülmektedir.